

Poř. č. 14/2002

Stanovisko ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů k možnostem postihu umístování televizních a rozhlasových přijímačů na hotelové pokoje podle § 152 trestního zákona

---

Provozovatelé hotelů nebo obdobných ubytovacích zařízení, kteří instalují na hotelové pokoje televizní nebo rozhlasové přijímače a od nabytí účinnosti zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) dne 1. 12. 2000 tak umožňují ubytovaným hostům podle jejich vlastní volby přijímat televizní či rozhlasové vysílání, aniž by k tomu byli oprávněni podle autorského zákona, porušují podle okolností konkrétního případu autorské právo a práva související s autorskými právy, náležející:

- autoru díla na sdělování díla veřejnosti (§ 12 odst 4 písm. f) autorského zákona),
- výkonnému umělci na sdělování zaznamenaného výkonu veřejnosti (§ 71 odst. 2 písm. g) autorského zákona),
- výrobcí zvukového záznamu na vysílání a jiné sdělování zvukového záznamu veřejnosti (§ 76 odst. 2 písm. e) autorského zákona),
- výrobcí zvukově obrazového záznamu na vysílání a jiné sdělování zvukově obrazového záznamu veřejnosti (§ 80 odst. 2 písm. e) autorského zákona).

Tímto jednáním mohou provozovatelé za splnění materiální podmínky trestného činu (§ 3 odst. 2 a 4 trestního zákona) naplnit skutkovou podstatu trestného činu porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 152 trestního zákona. K prokázání naplnění znaků této skutkové podstaty i materiální stránky trestného činu by však muselo být zjištěno, v jakém konkrétním rozsahu byla tato práva v důsledku uvedeného jednání provozovatele hotelu nebo obdobného ubytovacího zařízení porušena, tedy v jakém rozsahu veřejnost skutečně využila možnosti sledovat rozhlasové či televizní vysílání pomocí takto instalovaných přijímačů.

Nejvyšší státní zastupitelství obdrželo podnět Vrchního státního zastupitelství v Olomouci k vydání výkladového stanoviska k možnostem postihu provozovatelů

hotelových zařízení, kteří umísťují na hotelové pokoje televizní přijímače z hlediska ustanovení § 152 tr. zák. o trestném činu porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 152 tr. zák. Jde o posouzení zejména těchto otázek:

- zda a jaká chráněná autorská práva nebo práva s nimi související byla porušena umístěním přijímačů do hotelových pokojů a zda tím byla porušena práva vysílatelů či práva autorů, práva výkonných umělců a dalších nositelů těchto práv (nebo všechna tato práva),
- zda případným zásahem do těchto práv byla naplněna skutková podstata trestného činu podle § 152 tr. zák.

Již za účinnosti předchozího autorského zákona (zákona č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých) nebyla judikatura jednotná při posuzování případů, kdy zařízení pro příjem vysílání televizního nebo rozhlasového vysílání (televizní či rozhlasové přijímače) bylo umístěno v hotelových pokojích.¹

Nyní platný autorský zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v § 12 zařazuje mezi výlučná majetková práva, která jsou součástí práva autorského, právo dílo užit. Obdobným způsobem autorský zákon vymezuje i u dalších nositelů těchto práv (v podobě práva souvisejícího s právem autorským) právo užití výsledek jejich činnosti, rovněž jako jejich výlučné majetkové právo. Jde o právo výkonného umělce svůj umělecký výkon užití (§ 71 autorského zákona), právo výrobce zvukového záznamu užití zvukový záznam (§ 76 autorského zákona), právo výrobce zvukově obrazového záznamu svůj zvukově obrazový záznam užití (§ 80 autorského zákona)

---

¹ Býv. NS SSR v rozsudku ze dne 27. 11. 1973 sp. zn.: 1 Cz 61/73 vyslovil, že se nerozšiřuje okruh veřejnosti, jíž je určeno vysílání a které odpovídá počet evidovaných přijímačů, jestliže jsou přijímače umístěny v ubytovacím zařízení, nejsou-li však napojené na centrálu nebo odkázané na zprostředkování za pomoci zvláštních zařízení. Jde o jednoduchý (nikoliv hromadný) příjem díla.

Naproti tomu býv. NS ČSR dospěl k opačnému závěru, když v rozsudku ze dne 30. 12. 1980 sp. zn. 3 Cz 84/79 konstatoval, že reprodukce vysílaného díla není součástí vysílání, nýbrž jde o další nakládání s vysílaným dílem a proto lze posoudit, zda při reprodukci hudebního díla náleží autorovi odměna za tvůrčí práci vzhledem k tehdy platnému § 13 věty první autorského zákona jen po zjištění, zda v konkrétním případě jde o některou z výjimek uvedených v jeho § 15. Reprodukce hudebních děl rozhlasovými a televizními přijímači umístěnými v hotelových pokojích, která v rámci ubytovací služby umožňuje vjem těchto hudebních děl okruhu předem neurčených osob, je veřejným provozováním těchto děl, neboť jejich reprodukce přesahuje meze užití děl pro interní potřebu organizace provozující ubytovací zařízení. I když je hostu ponecháno na vůli, zda rozhlasový nebo televizní přijímač použije, možnost volit vnímání díla či ho nevyužít nic nemění na osobě pořadatele kterékoliv hudební produkce ani na jeho povinnosti zaplatit honorář za provozování díla.

NS ČSSR ve sjednocujícím stanovisku (Rc 3/1982) dospěl k závěru, že při umístění rozhlasového nebo televizního přijímače nebo reproduktoru účastnické stanice rozhlasu po drátě do ubytovacího zařízení sloužícího k přechodnému ubytování, jež tam byly instalovány provozovatelem ubytovacího zařízení, kterými se umožní uživateli místnosti poslouchat hudební díla vysílaná rozhlasovou nebo televizní organizací, nejde ze strany tohoto provozovatele o provozování nebo jiné užití díla ani o užití hudebního díla k veřejnému nedivadelnímu provozování v pojetí tehdy platné vyhlášky č. 196/1954 Ú.I. Užití díla tu uskutečňuje rozhlasová nebo televizní organizace. Vybavení místností, které v hostinských prostorách slouží k přechodnému a nemají povahu společných prostor, rozhlasovými nebo televizními přijímači nebo reproduktory účastnické stanice rozhlasu po drátě, odpovídá tomu, co § 301 obč. zák. (v tehdy platném znění občanského zákoníku, dnes jde o § 754 obč. zák.) označuje jako používání služeb, jejichž poskytování je s ubytováním spojeno, přičemž jde o poskytnutí služby bezprostředně související s poskytnutím přechodného ubytování v místnosti určené k ubytování.

a právo rozhlasového a televizního vysílatele své vysílání užít (§ 84 autorského zákona).

Jednotlivá majetková práva, která jsou obsahem práva autorského a jež jsou součástí katalogu práv dílo užít, jsou stanovena taxativně v 12 odst. 4 autorského zákona a posledním z těchto práv, uvedeným pod písm. f), o něž v daném případě půjde, a jehož nositelem je autor díla, je právo na sdělování díla veřejnosti.² To je pak charakterizováno ve čtyřech bodech demonstrativním výčtem jednotlivých práv do tohoto práva náležejících a jde o:

1. právo na provozování díla živě nebo ze záznamu a právo na přenos provozování díla,
2. právo na vysílání díla rozhlasem či televizí,
3. právo na přenos rozhlasového či televizního vysílání,
4. právo na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání.

V úvahu přichází především zásah do posledně uvedeného práva na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání, jako jedné z forem sdělování díla veřejnosti.

Právo na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání díla je definováno v § 23 zákona a rozumí se jím **zpřístupňování díla vysílaného rozhlasem a televizí pomocí přístroje technicky způsobilého k příjmu rozhlasového nebo televizního vysílání**.³ Toto právo, jehož nositelem je autor, má opět obdobu u jiných nositelů práv souvisejících s právy autorskými v podobě výlučného majetkového práva, které lze souhrnně charakterizovat rovněž jako právo na sdělování výsledků jejich činnosti veřejnosti.⁴ Konkrétně je tak lze nalézt v:

- právu výkonného umělce na sdělování zaznamenaného výkonu veřejnosti (§ 71 odst. 2 písm. g) autorského zákona),
- právu výrobce zvukového záznamu na vysílání a jiné sdělování zvukového záznamu veřejnosti (§ 76 odst. 2 písm. e) autorského zákona),
- právu výrobce zvukově obrazového záznamu na vysílání a jiné sdělování zvukově obrazového záznamu veřejnosti (§ 80 odst. 2 písm. e) autorského zákona),
- právu rozhlasového a televizního vysílatele na sdělování vysílání veřejnosti (§ 84 odst. 2 písm. d) autorského zákona).

Každý z uvedených nositelů autorských práv a práv s nimi souvisejících má tedy výlučné právo dílo (výkon, záznam, atd., tedy výsledek své činnosti) užít, mimo jiné, jeho sdělováním veřejnosti. Toto právo je převoditelné a realizuje se na

² Obecně je pojem „sdělování díla veřejnosti“ vymezen v § 18 autorského zákona. Mimo jiné je jím (podle odst. 2 ve spojení s odst. 1 cit. ustanovení) i zpřístupňování díla způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí. Na druhé straně (podle odst. 3) jím není pouhé provozování zařízení umožňujícího nebo zajišťujícího takové sdělování. Toto ustanovení je v poměru subsidiarity k posléze uváděnému § 23 autorského zákona.

³ Předchozí právní úprava platná v době vydání soudních rozhodnutí uvedených v pozn. pod čarou č. 1), toto právo taktó výslovně nedefinovala, bylo dovozováno z výkladu pojmu „užít“ díla.

⁴ Formou odkazu uvedeného vždy ve společném odkazovacím ustanovení příslušné části autorského zákona upravující práva související s právem autorským u dalších nositelů těchto práv (§ 74, § 78, § 82 a § 86), je úprava uvedená v § 23 autorského zákona vztažena i k jejich výlučným majetkovým právům.

základě licenčních smluv uzavíraných nositeli tohoto a dalších majetkových práv s těmi, kdo posléze díla a další výsledky činnosti nositelů těchto práv veřejnosti sdělují, jako s nabyvateli licence. Licenční smlouvou se současně nabyvatel licence zavazuje (není-li dohodnuto podle § 49 odst. 2 písm. b) autorského zákona jinak) poskytnout autorovi odměnu (§ 46 odst. 1 autorského zákona).

Osoba, která není nositelem uvedeného práva dílo, výkon, záznam, atd. užít jeho sdělováním veřejnosti, do tohoto práva zasáhne, jestliže bez právního důvodu⁵ výsledek činnosti nositele uvedených práv takto užije. Samozřejmě - nejde-li o některý z případů omezení práva autorského ze zákona.⁶

Pro posouzení, zda poskytování služby spojené s ubytováním bude podléhat nejen režimu občanského zákoníku, ale i režimu autorského zákona, je tedy rozhodující, zda poskytování služby spojené s ubytováním v sobě zahrnuje i určitý způsob užití autorského díla, zda zahrnuje i sdělování díla veřejnosti v podobě provozování rozhlasového a televizního vysílání ve smyslu § 23 autorského zákona. Pokud by tomu tak bylo, pak by se tento způsob užití díla řídil rovněž úpravou autorského zákona. Je-li tomu skutečně tak v posuzovaných případech (tzn. zda v případě umístění rozhlasových či televizních přijímačů do hotelových pokojů dochází k způsobu užití díla sdělováním veřejnosti), třeba posoudit podle toho, zda je naplněn pojem „sdělování (díla, výkonu, záznamu atd.) veřejnosti“.⁷

O sdělování veřejnosti se zřejmě nemůže jednat, půjde-li o provozování vysílání pomocí přístroje technicky způsobilého k příjmu rozhlasového či televizního vysílání pro vlastní potřebu (cit. § 30 odst. 1 autorského zákona). Určujícím hlediskem bude proto okruh osob, jimž se má dílo vysílané rozhlasem či televizí zpřístupňovat pomocí přijímacího přístroje, a účel, pro který se tak děje. Přitom není rozhodující počet těchto osob, ale okolnost, zda jde o okruh individuálně určených osob anebo o osoby, které nejsou jednotlivě určeny (tedy o veřejnost). Je-li umožněno jednotlivě neurčeným osobám (byť by byly určeny jen druhově) zpřístupnění díla vysílaného rozhlasem či televizí pomocí rozhlasového či televizního přijímače, pak jde o šíření, tedy o sdělování díla veřejnosti (§ 23 ve spojení s § 18 odst. 1, 2 autorského zákona). Této formě sdělování díla veřejnosti odpovídá i instalace rozhlasových nebo televizních přijímačů v hotelových pokojích

---

⁵ Nyní platný autorský zákon mezi zákonná majetková práva již neřadí právo na odměnu za užití díla. Právním důvodem užití díla či jiného výsledku činnosti, takto chráněného, je zmiňovaná licenční smlouva.

⁶ Např. podle § 30 odst. 1 autorského zákona se za užití díla podle tohoto zákona nepovažuje užití pro osobní potřebu; to neplatí pro zhotovení rozmnoženiny počítačového programu či elektronické databáze nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla architektonického stavbou.

⁷ Někdy se uvádí, že nemůže jít o takový zásah už proto, že to ustanovení § 18 odst. 3 autorského zákona vylučuje. Toto ustanovení má však na mysli zcela jiné situace. Míří zjevně jen na ty případy, kdy jde o pouhé provozování zařízení umožňujícího nebo zajišťujícího takové sdělování. Pojem „pouhé provozování“ je třeba vykládat tak, že jde o provozování tohoto zařízení nikoli pro současné šíření televizního vysílání pro veřejnost, které by zabezpečoval subjekt provozující tato zařízení takřkajíc na vlastní účet a pod svým jménem, ale že jde o provozování tohoto zařízení pro jiného, kdo pak samozřejmě nese odpovědnost i za to, že jím šířené televizní vysílání je plně v souladu s autorským zákonem. Jinak řečeno „pouhé provozování“ vlastně znamená poskytování služby formou technického zabezpečení (pomocí uvedeného technického zařízení) jinému, jenž využívá podstaty uvedeného zařízení pro svoji činnost spočívající v šíření televizního vysílání (v podobě sdělování díla veřejnosti ve smyslu odst. 1 a 2 cit. ustanovení). Tento pojem však může být chápán i tak, že zařízení způsobilé ke sdělování vysílání veřejnosti je využíváno způsobem, který za sdělování vysílání veřejnosti považovat nelze.

provozovateli hotelů a obdobných ubytovacích zařízení, jíž se umožňuje zpřístupnění díla vysílaného rozhlasem či televizí komukoli, a to podle jeho vlastní volby.⁸

Ze subjektů oprávněných uplatňovat toto právo, jimiž jsou autoři [§ 12 odst. 4 písm. f) bod 4 autorského zákona], dále výkonní umělci [§ 71 odst. 2 písm. g) autorského zákona], výrobci zvukových záznamů [§ 76 odst. 2 písm. e) autorského zákona] a výrobci zvukově obrazových záznamů [§ 80 odst. 2 písm. e) autorského zákona] a (alespoň formálně) i vysílatelé [§ 84 odst. 2 písm. d) autorského zákona], právě vysílatelé fakticky tato práva neuplatňují. Proto při dalším posuzování problému z hlediska **trestněprávního** se lze soustředit pouze na zásahy do práv autorů a jiných nositelů práv s autorským právem souvisejících.

Pokud jde o vysílatele - nový autorský zákon jim sice přiznal velmi rozsáhlé právo na sdělování, zahrnující i právo na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání podle § 23 autorského zákona (tj. zpřístupňování vysílání pomocí přístroje technicky způsobilého k příjmu rozhlasového a televizního vysílání např. pomocí televizních a rozhlasových přijímačů umístěných na místech veřejnosti přístupných, jako jsou bary, restaurace, hotely, apod.), v praxi se ale zatím toto právo vysílatelů neuplatňuje. Dosud totiž chybí mezinárodní úprava práv vysílatelů a na národní úrovni dosud také nebyl ustaven kolektivní správce práv, přičemž jde o právo typicky kolektivně spravované.⁹ Dalším důvodem je, že nelze toto právo recipročně spravovat i pro zahraniční vysílatele.¹⁰ Trestněprávní postih takového jednání zasahujícího jen do práva vysílatelů uvedeného v § 84 odst. 2 písm. d) zákona tak nebude zpravidla připadat v úvahu.¹¹

Jiná situace, pokud jde o povinnosti provozovatele hotelového zařízení, však nastává ve vztahu k autorům vysílaných děl¹² a ve vztahu k nositelům práv souvisejících s právem autorským - výkonným umělcům a výrobcům zvukových a zvukově obrazových záznamů.¹³ V těchto případech mohou být a také budou jejich práva porušována tam, kde provozovatelé ubytovacích zařízení umísťují na hotelové pokoje a ve veřejných prostorách ubytovacího zařízení rozhlasové a televizní

---

⁸ Naopak, sdělováním díla veřejnosti by nebylo zpřístupnění rozhlasového či televizního vysílání jen osobám individuálně určeným, například osobám jednotlivě pozvaným k různým účelům (setkání abiturientů, spolupracovníků, atd.). Zde by nebyl naplněn znak veřejnosti.

⁹ Stejně jako je kolektivně spravované ve vztahu k autorům, výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů, a od účinnosti autorského zákona i ve vztahu k výrobcům zvukově obrazových záznamů, zahrnujícím i vysílatele, jestliže jsou v postavení výrobců zvukově obrazových záznamů. Nejde však o právo povinně kolektivně spravované, neboť nepožívá ochrany podle § 95 odst. 2 autorského zákona. K tomu viz Kříž, J.: Autorský zákon a předpisy související k 1. 9. 2001, Komentář, Linde Praha, 2001, str. 208.

¹⁰ Podle informace Ministerstva kultury obsažené v dopisu doručenému Nejvyššímu státnímu zastupitelství Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO) svolává v měsíci květnu t. r. již sedmé zasedání Stálého výboru pro právo autorské a práva s ním související, na jehož programu je další diskuse o právech vysílatelů a v případě shody mezi státy bude připraven návrh mezinárodní smlouvy o ochraně práv vysílatelů. Diskutovaný rozsah výlučných práv vysílatelů se týká práva na záznam vysílání, rozmnožování záznamu vysílání, rozšiřování záznamu vysílání, přenosu vysílání bezdrátově nebo po drátu, ať již současného nebo zaznamenaného, zpřístupňování po drátu nebo bezdrátově záznamu vysílání internetem a sdělování vysílání veřejnosti, jestliže se takové vysílání děje na místech přístupných veřejnosti proti zaplacení vstupného.

¹¹ Podle téže informace Ministerstva kultury navíc není ani vyloučeno, že s ohledem na existující evropskou úpravu a navrhovanou mezinárodní úpravu bude upraveno u příležitosti novelizace autorského zákona právo vysílatele na sdělování veřejnosti jen v souvislosti s veřejným přednesem proti zaplacení vstupného.

¹² Zde působí jako kolektivní správce autorských práv OSA - Ochranný svaz autorský.

¹³ Kolektivním správcem uvedených práv těchto subjektů je INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů.

přijímače a tím umožňují hostům, tedy veřejnosti, sledovat rozhlasová a televizní vysílání podle jejich vlastního výběru.

Umístění funkčních televizních či rozhlasových přístrojů na hotelové pokoje a umožnění ubytovaným hostům, aby sledovali televizní a rozhlasové vysílání podle jejich vlastního výběru, je nutno považovat nejen za součást ubytovací služby (jako služby s ubytováním spojené), honorované ve smyslu § 754 odst. 2 obč. zák., ale i za činnost, již zasahuje provozovatel tohoto zařízení do výše uvedených chráněných práv autorů a ostatních nositelů práv s autorským právem souvisejících (vyjma práva vysílatelů). V tomto směru překračuje taková činnost rámec občanskoprávní (v oblasti poskytování ubytovacích služeb veřejnosti) a zasahuje i do oblasti autorskoprávní, z níž může vzniknout provozovateli ubytovacích služeb odpovědnost za porušení příslušných ustanovení autorského zákona.

Aby však tato odpovědnost mohla přerůst v odpovědnost trestněprávní, nestačí pouhé umístění televizních nebo rozhlasových přístrojů na pokoje zařízení, ale musí dojít ke skutečnému, faktickému zásahu do těchto práv, tzn. že musí dojít ke sdělování díla veřejnosti skutečným zpřístupněním vysílaných děl (a dalších autorskoprávně chráněných výsledků činnosti, jak výše uvedeno). Ubytování hosté tedy musí této možnosti skutečně využít a to v rozsahu, aby byl naplněn pojem „veřejnosti“ a aby byl současně také naplněn i materiální znak uvedený v ustanovení § 3 odst. 2, 4 tr. zák.¹⁴ Tento názor nutno dovodit ze vztahu ustanovení § 18 odst. 2 a § 23 autorského zákona. Pokud prvé ustanovení stanoví, že „sdělováním díla veřejnosti...je také zpřístupňování díla způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí“, pak vzhledem k obsahu práva na provozování rozhlasového a televizního vysílání díla vymezeného v druhém citovaném ustanovení, jež je ustanovením ve vztahu k prvně citovanému speciálním, může dojít ke sdělování díla (a dalších výkonů atd.) jen tím, že je takové dílo či výsledek činnosti skutečně veřejnosti sdělován. Proto z pohledu (přínejmenším) trestněprávní odpovědnosti bude nutno prokazovat, zda k této formě skutečného sdělování díla atd., veřejnosti došlo.

Toto tvrzení lze podpořit i poukazem na formulaci, již zákonodárce v ustanovení § 23 autorského zákona užil: Hovoří tu o **provozování** rozhlasového či televizního **vysílání** díla, kterým se rozumí **zpřístupňování** (nikoli jen samotné vytvoření podmínek pro toto zpřístupnění) díla **vysílaného** rozhlasem či televizí **pomocí přístroje** technicky způsobilého k příjmu tohoto vysílání. Už z toho je

---

¹⁴ Ministerstvo kultury ve svém stanovisku uvádí názor opačný: „...skutečnost, že jsou rozhlasové a televizní přijímače na hotelových pokojích umístěny, je již dalším veřejným užitím předmětů ochrany podle práva autorského (nad rámec jejich prvotního veřejného užití, jímž je v tomto případě jejich vysílání rozhlasem či televizí), a není rozhodné, zda vysílatel uskutečňuje vysílání děl a ostatních předmětů ochrany v rámci licenčních smluv nebo nad jejich rámec a zda veřejnost - tedy blíže neurčený okruh osob jako hotelových hostů - provozovatelovy služby skutečně využije či nikoliv.“ „Postačuje, že veřejná nabídka hotelových služeb včetně nabídky zpřístupnění vysílaných chráněných předmětů veřejnosti umožněním jejich sledování nebo poslechu v hotelovém pokoji byla provozovatelem učiněna“. (Z odůvodnění Vrchního soudu v Olomouci, č. 1 Co183/99-77). Na rozpornost tohoto rozhodnutí však poukazuje i KSZ v Brně ve svém stanovisku k výkladu § 152 tr. zák. sp. zn. 1 Spr 630/2000 když upozorňuje: „...Z hlediska trestního práva zůstává otázkou, zda i podle tohoto výkladu soudu je porušením autorských práv pouhé umístění televizorů nebo musí být prokázáno jejich využívání a sledování vysílaných pořadů. I Vrchní soud v Olomouci totiž uzavírá, že dalším veřejným užitím díla nad rámec jejich prvotního užití je užití výkonů, resp. jejich sdělování prostřednictvím televizních a rozhlasových přijímačů umístěných v hotelových pokojích a nikoliv, že tímto porušením autorských práv je pouhé rozmístění televizních přijímačů...“.

zřejmé, že samotné umístění rozhlasových či televizních přístrojů na hotelových pokojích ubytovacích zařízení, bez toho, aniž by bylo těchto přístrojů hosty (tzn. veřejností) užito ke sledování vysílaných programů, nemůže naplňovat skutkovou podstatu trestného činu podle § 152 tr. zák., neboť tu ve skutečnosti nedochází ke sdělování díla atd. veřejnosti. Vypnutým (podobně jako nefunkčním, technicky nezpůsobilým) rozhlasovým či televizním přijímačem nemůže být žádné z těchto práv porušeno, protože se takovým přístrojem veřejnosti žádné dílo nesdělují. A to ať už je umístěn kdekoli.¹⁵ To neznamená, že by k těmto případům nedocházelo nebo že by nemohly být předmětem pozornosti orgánů činných v trestním řízení. Trestněprávní odpovědnost však může být v těchto případech dovozována jen tam, kde jsou prokázány v potřebném rozsahu všechny zákonné znaky trestného činu.

Z hlediska postupu orgánů činných v trestním řízení proto nebude pro vyvození trestní odpovědnosti za trestný čin podle § 152 tr. zák. postačovat pouhé zjištění, že v určitém ubytovacím zařízení umístila určitá odpovědná osoba na jednotlivé pokoje funkční televizní či rozhlasové přístroje, ale musely by prokázat, že skutečně došlo k narušení těchto práv na sdělování díla atd. veřejnosti, a v jaké míře se tak stalo.¹⁶

K otázce, zda by v tomto případě mohlo jít alespoň o pokus trestného činu porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 8 odst. 1, § 152 odst. 1 tr. zák.:

Tento postih za jednání, spočívající v pouhém umístění televizních či rozhlasových přístrojů na pokoje ubytovacího zařízení jejich provozovatelem, je z definice pojmu „pokus trestného činu“ vyloučen. Je-li podle této definice za pokus trestného činu označeno *jednání pro společnost nebezpečné, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo*, pak zde není splněna základní podmínka – aby toto jednání bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu. Dokonání trestného činu je závislé na tom, zda ubytovaný host využije nabídnuté možnosti či nikoli, zda přístroj je zrovna funkční, zda nenastal výpadek elektrického proudu bránící sledování televizního či rozhlasového vysílání, zda program, který chce sledovat, je vůbec v nabídce přijímaných televizních vysílání a zda nabízené televizní nebo rozhlasové programy naopak vůbec sledovat chce, atd. Z toho je patrné, že umístění televizních nebo rozhlasových přístrojů na pokoje

---

¹⁵ Trestněprávní odpovědnost by zde mohla nastoupit jen v případě, že by existovala zvláštní skutková podstata, postihující výslovně již pouhé umístění rozhlasových či televizních přijímačů v prostorách, přístupných veřejnosti a za předpokladu, že by mohl kdokoli volit sledovaný program podle vlastní vůle. Takovou skutkovou podstatou však není § 152 tr. zák. a z autorského zákona nelze tuto odpovědnost vzhledem k výše uvedenému rovněž dovodit. Pokud jde o otázku odpovědnosti za některé z vývojových stadií tohoto trestného činu, viz k tomu dále v textu stanoviska.

¹⁶ Prokazování těchto skutečností bude komplikováno nejen ztíženou možností opatřit důkazy o konkrétním porušování práv autorů a dalších nositelů práv s autorským právem souvisejících zjišťováním, které konkrétní osoby a kdy využily možnosti sledovat rozhlasové či televizní vysílání, ale ještě i nutností brát ohled i na zásadu přiměřenosti (§ 2 odst. 4 tr. ř.). Trestní odpovědnost neponesou jednotliví ubytovaní hosté, neboť oni sami do autorskoprávně chráněných práv nezasahují a i když „konzumují“ televizní či rozhlasové vysílání, neoprávněně jim sdělované provozovatelem zařízení, činí tak pro vlastní potřebu, tedy nikoli v rozporu s autorským zákonem, byť na základě jeho porušení jiným odpovědným subjektem. Lze očekávat zásadní výhrady z jejich strany, pokud by byli plošně podrobováni úkonům, směřujícím ke zjištění uvedených skutečností, byť samozřejmě z hlediska formálně-právního nic v takovém postupu orgánům činným v trestním řízení výslovně nebrání. I proto je zde nutno zohlednit subsidiaritu trestněprávního postihu vůči jiným formám odpovědnosti (zde zejména podle autorského zákona). Trestněprávní postih za takové jednání, který je nepochybně možný, bude obvykle v praxi pro nemožnost opatřit dostatek důkazů o něm, jen obtížně realizovatelný.

pro hosty zařízení může být svou povahou nejvýš formou přípravy k trestnému činu ve smyslu § 7 odst. 1 tr. zák. v podobě jiného úmyslného vytváření podmínek pro jeho spáchání. Takové jednání je však s ohledem na v úvahu přicházející právní kvalifikaci beztrestné.

Toto stanovisko bylo vydáno podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona o státním zastupitelství.

Nejvyšší státní zástupkyně:
Mgr. Marie Benešová, v.r.